

СЕЋАЊЕ

Проф. др Живан Влајић

Пре неколико месеци, тачније 18. марта 2009. године, умро је један из прве генерације дефектолога, човек који је читав свој живот посветио образовању и васпитању глувих.

Живан Влајић је рођен у селу Милошевцу крај Лозовика 15.8.1932. године од оца Радослава, свештеника и мајке Наталије, као други син, а после њега и једна ћерка. Отац му је стрељан у Краљеву, где је био са службом, као талац заједно са другим Краљевчанима, од стране немачке окупационе силе за време Другог светског рата, као одмазда за погинуле немачке војнике у борби са партизанима.

По окончању средње школе у Краљеву 1948/49. године уписује се у Учитељску школу Алексинцу, коју је завршио школске 1950/51. године, и по планској расподели постављен је за учитеља у селу Козје, срез Бела Паланка, где остаје до 1952. године када одлази на одслужење војног рока где завршава школу за резервне официре и добија чин капетана.

По конкурсу, а по окончању војне школе, уписује се на Вишу дефектолошку школу у Београду, коју је 1955. године дипломира и потом био постављен за наставника школе за глуве у Земуну, што коначно опредељује његов животни пут као сурдопедагога. После десет година рада у школи уписује Високу дефектолошку школу у Загребу, коју је дипломирао 1968. године и одмах био постављен за „сурдоаудиолога стручног тима“ Школе „Радивој Поповић“ у Земуну.

У току рада Влајић најпре студира психологију на Филозофском факултету у Београду, али убрзо, након три семестра, напушта психологију и посвећује се аудиолингвистици и сарадњи са Институтом за експерименталну фонетику и патологију говора и везује за проф. Ђорђа Костића и др Спасенију Владисављевић који му постају ментори у раду. Како још није постојао факултет у Београду, Влајић уписује последипломске студије у Загребу и 1977. године магистрира са темом „Примена говорно-аудиометријских тестова проф. др Михајла Пражића на амплификациони принцип и систем проф. Ђорђа Костића“.

Магистарски степен је омогућио проф. Влајићу да конкурише 27.11.1978. године за асистента на Дефектолошком факултету у Београду, на предмету „Методика рада са наглувим лицима“ код проф. др Љубомира Савића, што му омогућује да након три године рада пријави докторску тезу под називом „Аудиолошка анализа етиопатогенезе оштећења слуха ученика Школе „Радивој Поповић“ у Земуну“ коју је одбранио 1981. године пред Комисијом у саставу: проф. др Миодраг Симоновић, проф. др Спасенија Владисављевић и проф. др Љубомир Савић, чиме је омогућио себи даље напредовање у наставничка звања: 1986. је изабран за доцента, 1987. за ванредног професора и 1994. за редовног професора. Проф. др Живан Влајић је двадесет година радио на Дефектолошком факултету у Београду (1.11.1979. до 31.9.1999.) када је по сили закона пензионисан, 30.9.1999. године, са 37 година радног стажа.

Поред рада на факултету, Живан Влајић је од 1992. године био стални плаћени сарадник Института за експерименталну фонетику и патологију говора у Београду, па је све своје радове везивао за истраживачке пројекте Института, чије је резултате приказао у својим књигама, чланцима и предавањима.

Проф. др Живан Влајић је објавио два самотална уџбеника „Методика рада са наглувом децом“ 1992. године у издању „Научне књиге“ и „Дечја говорна аудиометрија“ 1995. године у издању Дефектолошког факултета, а писац сарадник је био и у књизи „Наглуво дете“, Београд 1988. године (у сарадњи са др Љиљанком Брајовић, др Љубомиром Савићем и др Петром Ивановићем). Објавио је око 50 чланака у бројним часописима и стручним листовима („Специјална школа“, „Говор и језик лица са оштећеним слухом“, „Наш глас“, као и зборницима радова Дефектолошког факултета и у материјалима са семинара сурдопедагога).

Живан Влајић је био велики ентузијаста који се сав посветио проблематици рада из аудиологије. На том послу је био и креатор и интерпретатор. Настојао је да научна сазнања на популаран начин саопшти студентима, наводећи стално карактеристичне случајеве, како би егзактне ставове што више учинио схватљивим студентима. Он је настојао да научне ставове медицине и лингвистике некако уклопи па се његов рад стално кретао између учења проф. др Пражића и проф. др Костића, чији је идеопоклоник био. Био је огорчени противник идеја верботоналне методе коју није признавао ни за оригиналну ни за научно егзактну.

И док се сав посвећивао науци и предавањима, занемаривао је свој приватни и лични живот у којем је био врло несрећан. Два неуспела

брака и више других покушаја учинили су да је на крају остао сам остављен од двоје деце, последњих дана негован од добронамерних и хуманих комшија.

Професор Влајић је умро, али је за собом у науци оставио траг тако да свако ко се убудуће буде бавио проблемом аудиотренинга или било којим видом ауралне рехабилитације мораће да се сусретне са идејама и закључцима које је Влајић поставио. Мали темељни помаци достојни поштовања млађих који стижу на тај пут.

Проф. др Љубомир Савић